

Medborgarinitiativets titel

**Medborgarinitiativ om bevarande av äktenskapet som ett genuint jämställt förbund mellan man och kvinna och om upphävande av den könsneutrala äktenskapslagen. Ett könsneutralt äktenskap berövar adopterade barn möjligheten till en ersättande upplevelse av föräldrar av två kön, en mor och en far. Barnets rätt att få vård av mor och far kan inte genomföras i ett samkönat äktenskap. Rättigheterna för samkönade par beaktas på ett tillräckligt sätt i partnerskapslagen.**

Datering av initiativet

29.3.2015

Initiativets form

Lagförslag

Justitieministeriets ärendenummer

OM 46/52/2015

Innehållet i initiativet

MEDBORGARINITIATIV TILL RIKSDAGEN MED FÖRSLAG TILL UPPHÄVANDE AV VISSA BESTÄMMELSER OM ÄNDRING AV ÄKTENSKAPSLAGEN

#### LAGFÖRSLAG

Lag om upphävande av en lag om ändring av äktenskapslagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs lagen om ändring av äktenskapslagen (156/2015), genom vilken 1 § 1 mom., 108 § 1 och 2 mom. och 115 § 1 mom. i äktenskapslagen (234/1929) ändrades.

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

#### INITIATIVETS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Syftet med detta medborgarinitiativ är att bevara äktenskapet som ett genuint jämställt äktenskap mellan en kvinna och en man och att skydda barnets fundamentala mänskliga rättighet: rätten till en mor och en far.

I detta medborgarinitiativ föreslås en lag som upphäver lagen om ändring av äktenskapslagen (156/2015), nedan ändringslagen, som när den träder i kraft möjliggör äktenskap mellan personer av samma kön och gemensam adoption (adoption av främmande barn).

I detta initiativ motiveras det hur den gällande äktenskapslagen redan är grundlagsenlig och genuint jämlik. Däremot blir äktenskapslagen i själva verket diskriminerande och ojämlig, om ändringslagen träder i kraft.

När ändringslagen behandlades i riksdagen lämnades väsentliga frågor helt outredda. Lagändringens betydelse med avseende på barnets egna grundläggande rättigheter utreddes inte alls.

Syftet med detta initiativ är att trygga barnets fundamentala rätt att födas och växa upp i en familj där en man och en kvinna är barnets egna biologiska föräldrar. Syftet med äktenskapet är att bilda en familj inom denna referensram för familjemedlemmarnas gemensamma bästa och för samhällets bestånd. Enligt 9 § i äktenskapsförordningen (820/1987) är äktenskapet avsett att vara bestående, så att familjemedlemmarna tillsammans ska kunna skapa ett lyckligt hem.

Initiativets syfte uppnås då lagen om ändring av äktenskapslagen upphävs innan den träder i kraft, varvid bestämmelserna i den gällande äktenskapslagen förblir i kraft och äktenskapet förblir ett förbund mellan en man och en kvinna. Rättigheterna för samkönade par tryggas i lagen om registrerat partnerskap (950/2001) och deras rätt att ansöka om adoption bestäms enligt gällande bestämmelser om adoption.

Denna lag föreslås träda i kraft så snart som möjligt och i varje fall innan lagen om ändring av äktenskapslagen träder i kraft den 1 mars 2017.

## Motivering

### ALLMÄN MOTIVERING

#### 1 Nuläge

##### 1.1 Lagstiftning

Riksdagen antog lagen om ändring av äktenskapslagen (156/2015) den 12 december 2014 på grundval av lagförslaget i ett medborgarinitiativ (MI 3/2013 rd). Lagen avses träda i kraft den 1 mars 2017. Efter det kan också personer av samma kön ingå äktenskap och ansöka om gemensam adoption av ett barn utanför familjen (adoption av främmande barn).

I samband med godkännandet av lagförslaget godkände riksdagen ett uttalande där man förutsatte att regeringen utan dröjsmål börjar bereda en proposition om de ändringar i andra lagar som en könsneutral äktenskapslag kräver och lämnar propositionen till riksdagen senast den 31 december 2015.

Personer av samma kön kan fortfarande registrera sitt partnerskap i enlighet med lagen om registrerat partnerskap (950/2001) och rätten för en partner att adoptera bestäms enligt bestämmelserna om adoption.

##### 1.2 Internationell jämförelse

Den internationella utvecklingen och lagstiftningen i andra länder och EU beskrivs i justitieministeriets publikation "Samaa sukupuolta olevien parisuhteiden sääntely eri maissa", justitieministeriet: Utredningar och anvisningar 55/2014 (25.11.2014).

I merparten av medlemsstaterna i Europeiska unionen, 18 länder av 28, exempelvis i Tyskland, är äktenskapet fortfarande endast ett förbund mellan man och kvinna.

Den nuvarande äktenskapslagen stämmer överens med artikel 16 om äktenskapet i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och artikel 12 i Europakonventionen om de mänskliga rättigheterna.

## 2 MOTIVERINGAR

### 2.1 Grunder för att återställa äktenskapslagen enligt förutsättningarna för ett förbund mellan endast man och kvinna

Lagutskottets betänkande LaUB 14/2014 rd av den 20 november 2014 förkastade medborgarinitiativet om en könsneutral äktenskapslag genom att konstatera följande:

”Grundlagsutskottet har behandlat hur de rättsliga verkningarna av äktenskap och registrerat partnerskap skiljer sig åt. Senaste gång utskottet tog ställning var 2011. Det rör sig således om ett relativt färskt ställningstagande... Äktenskapslagstiftningen och med den jämförliga lagar gäller sådana särskilda avgöranden med inverkan på samhällets framtid och värderingar som motiverar att äktenskap mellan kvinnor och män ges specialstatus som parförhållande i lagstiftningen, menade grundlagsutskottet.”

”Enligt Europadomstolens rättspraxis gäller skyddet för familjeliv enligt artikel 8 och förbudet mot diskriminering enligt artikel 14 i Europakonventionen också samkönade partnerskap. Enligt inhämtad utredning medför Europakonventionen och Europadomstolens rättspraxis emellertid inte någon skyldighet för medlemsstaterna att införa samkönade äktenskap.”

”Det rådande rättsläget står således utifrån det som sägs ovan inte i strid med grundlagen eller Europakonventionen.”

Det rådande rättsläget står heller inte i strid med artikel 16 om äktenskapet i FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna eller artikel 12 i Europakonventionen utan stämmer tvärtom helt överens med dessa.

Diskriminering innebär att det juridiska bemötandet av personer varierar godtyckligt.

Att juridiskt definiera äktenskapet som en parrelation mellan man och kvinna som ska ha en legislativ särställning är således inte diskriminering eftersom definitionen inte är godtycklig och det finns grunder för den.

Det finns grunder för att äktenskapet som ett traditionsenligt parförhållande mellan man och kvinna ska ses som en ur samhällssynvinkel positiv familjerättslig institution med stor betydelse och de kan sammanfattas så här:

Om begreppen mänskliga rättigheter, människovärde, jämlikhet och individens frihet anses ligga till grund för det offentliga och sekulära samhälleliga beslutsfattandet, finns det en stark motivering för att äktenskapslagen bör återställas enligt det traditionella äktenskapsbegreppet. Motiveringen är följande.

### 2.2 Jämlikhet och likabehandling

Juridisk jämlikhet förverkligas i den gällande äktenskapslagen eftersom könsvillkoret om man och kvinna i lagen inte är godtyckligt och således inte diskriminerande. Varje finländare som uppfyller villkoren för äktenskapet kan ingå förbundet på lika villkor redan nu.

Könsvillkoret baserar sig på det faktum att förökning kräver en kvinna och en man och den verklighet att mannen och kvinnan kompletterar varandra och på att barnet behöver en far och en mor som lever i ett harmoniskt och hållbart förhållande.

Äktenskapet förenar generationerna och äktenskapets samhällsuppgift baserar sig på att äktenskapet förenar mor och far till barnen och till varandra och skapar på så sätt samhällets socialekonomiska basenhet, familjen. Varje barn har föräldrar och varje barn har rätt till sina föräldrar, till en mor och en far.

Äktenskapet mellan man och kvinna inbegriper barnets rätt att känna sin biologiska far och mor och att växa upp med dem, och inga rättigheter för vuxna kan upphäva denna mänskliga rättighet som barnet har. Därför förbinder sig makarna vid ingående av ett äktenskap mellan man och kvinna också att ta hand om de barn som föds i förhållandet. Det lägger grunden för ett balanserat samhällsliv eftersom ett harmoniskt äktenskap mellan de biologiska föräldrarna är den bästa uppväxtmiljön för ett barn.

Den könsneutrala äktenskapslagen sänder ut en signal som raserar grunden för familjen och ett sunt samhälle: en biologisk far eller mor kan systematiskt och a priori ersättas med en social förälder utan att barnet lider skada. Då denna föreställning genom uppfostran överförs till en ny generation kommer den att försvaga grunden för familjelivet eftersom den gör det lättare för en mor eller far att överge sitt biologiska barn. Samhällsvetenskaplig forskning visar att när familjen splittras mår barnen sämre.

Äktenskapet är inte enbart ett samhällskontrakt eller en skapelse av staten eller lagboken, och inte heller kan det reduceras till blotta vigselceremonin. Staten och dess lag har inte skapat äktenskapet utan de bara fastställer och erkänner det. Äktenskapet och dess könsvillkor är till sitt väsen en prepolitisk institution och inte maktpolitiska konstruktioner.

En familj som bygger på ett hållbart äktenskap mellan en biologisk mor och far förmår enligt sociologiska undersökningar bäst fostra fria och moraliska individer, ansvarskännande medborgare och aktörer på den fria marknaden som är fast rotade i samhället. En sådan familj är samhällets bästa välfärdstjänst och trygghetsnät och ett villkor för att den individuella friheten ska kunna förverkligas.

För att juridisk jämlikhet, individens frihet och erkännande av människovärdet utifrån de mänskliga rättigheterna ska kunna anses vara värden som förbinder och förpliktar och inte enbart relativt föränderliga politisk-juridiska konstruktioner, måste vi erkänna existensen av ett permanent och universellt människoväsen. Till det hör en kroppslig dimension som man och kvinna. Föreningen av dessa ger upphov till en ny generation, vars välfärd är en central offentlig grund för att bevara en samhällelig och juridisk särställning för det traditionella äktenskapet, det vill säga en institution som till sitt strukturella syfte siktar på att möjliggöra nytt liv.

Riksdagens lagutskott konstaterade i sitt betänkande som avslög en könsneutral äktenskapslag att en sådan "skulle leda till att det traditionella äktenskapsbegreppets innehåll och betydelse förändras" och att denna förändring framför allt skulle beröra samhällets framtid, det vill säga barnen och deras ställning. Därför ansåg lagutskottet följande:

"Utskottet vill särskilt uppmärksamma att det krävs en konsekvensbedömning med avseende på barnen innan en så här pass betydande familjerättslig lagstiftningsreform genomförs... En bedömning av de barnrelaterade konsekvenserna bygger på kravet enligt konventionen om barnets rättigheter att barnets bästa ska komma i främsta rummet vid allt beslutsfattande som rör barn. Också justitieministeriet rekommenderar en sådan bedömning i sina anvisningar."

Riksdagen förkastade dock i sin omröstning om den könsneutrala äktenskapslagen den 28 november 2014 och i de påföljande fortsatta omröstningarna sitt eget lagutskotts negativa betänkande och gav sitt stöd till en reservation av en minoritet i lagutskottet. I praktiken gör reservationens förslag till uttalande inget annat än upprepar kravet i medborgarinitiativet för den könsneutrala äktenskapslagen på att ändra äktenskapslagen.

Riksdagen röstade den 28 november 2014 för utskottsminoritetens reservation och mot utskottsmajoritetens officiella ståndpunkt med rösterna 105–92. Det är ytterst problematiskt; lagutskottets betänkande LaUB 14/2014, som utgår från en omfattande utfrågning av sakkunniga, baserade nämligen sin negativa ståndpunkt på förslaget om en könsneutral äktenskapslag, medan reservationen inte alls – som

man kunde ha väntat – visade att dessa grunder för en negativ ståndpunkt är felaktiga. I stället nöjde sig reservationen med att på ett tautologiskt sätt upprepa kravet på att ändra äktenskapslagen med stöd av argumentet om jämlikhet och likabehandling, ett krav som lagutskottet redan hade visat vara ogrundat.

Reservationen motiverar inte alls varför könskriteriet skulle vara problematiskt med avseende på äktenskapsbegreppet och varför äktenskapet i juridiskt hänseende på ett sätt som kvalitativt och kvantitativt diskriminerar andra relationsformer borde inskränkas till enbart en känslorelation mellan två människor och varför det för statens vidkommande vore viktigt att juridiskt föreskriva enbart om en sådan känslorelation. Reservationen gör ingen ansats att på motiverade grunder definiera vad äktenskapet är, utan framställer fullständigt godtyckligt, alltså utan tillräckligt goda motiveringar, den ovan beskrivna karakteristiken av äktenskapet.

Äktenskapslagen kan inte vara baserad på en så här godtyckligt omotiverad och diskriminerande karakteristik. Den ändrade äktenskapslagen har på ett vilseledande sätt marknadsförts som jämlik men är alltså i själva verket godtyckligt diskriminerande.

Reservationen förmår inte visa att det rådande rättsläget faktiskt vore ojämnt och att det av denna omständighet skulle följa en allmänt erkänd juridisk skyldighet att ändra äktenskapslagstiftningen. Däremot uttrycker reservationen sin tydliga grundrättighetsfilosofiska vilja att ändra den gällande tolkningen av de grundläggande rättigheterna i en viss riktning och sin vilja att använda ändringen av Finlands äktenskapslag som redskap för att rikta utvecklingen av rättigheterna i önskad riktning.

Men att ge ett starkt uttryck för en sådan grundrättighetsfilosofiskt och ideologiskt bunden vilja är någonting helt annat än att påvisa att det gällande rättsläget faktiskt är diskriminerande och ojämnt och i behov av ändring på ett sätt som gällande tolkningar och åtaganden som hänför sig till de grundläggande fri- och rättigheterna kräver.

Eftersom riksdagens majoritet den 28 november 2014 fattade sitt dåliga beslut helt uppenbart utan att omsorgsfullt fördjupa sig i det faktiska innehållet i lagutskottets betänkande och reservationen och utan att vara på det klara med att en ändring av Finlands äktenskapslagstiftning de facto inte kan motiveras med skyldigheter relaterade till mänskliga rättigheter, likabehandling eller jämlikhet, bör riksdagen med stöd av motiven ovan ta upp ändringen av äktenskapslagen till en ny och mycket grundligare behandling och återställa äktenskapslagen i enlighet med den nuvarande definitionen.

### 2.3 Ändringslagen kommer att leda till godtycklig diskriminering

Juridisk jämlikhet förverkligas som sagt i den gällande äktenskapslagen eftersom könsvillkoret om man och kvinna i lagen inte är godtyckligt och således inte diskriminerande. Om könsvillkoret däremot slopas och syftet med äktenskapet bara ska vara att bilda familj med någon man älskar, så som det står i reservationen till lagutskottets betänkande, så hur kommer vi att kunna undvika den slutsatsen att ändringslagen diskriminerar många andra som vill bilda familj med någon de älskar? Av vilken grundad anledning ska motsvarande rätt kunna fräntas tre eller flera som betygar att de älskar varandra och vill bilda familj?

Ändringslagen väcker också en allvarlig principiell fråga om äktenskapsförhinder enligt 2 kap. 7 § 2 mom. i äktenskapslagen (234/1929). Enligt ändringslagen ska det fortfarande vara förbjudet för syskon och halvsyskon att ingå äktenskap. Men om äktenskap motiveras enligt reservationen till lagutskottets betänkande, alltså bara utifrån kärleken mellan två människor, så kommer inte syskon och halvsyskon som är av samma kön och som älskar varandra att behandlas ojämnt i och med ändringslagen? Vilket är det godtagbara skälet till att syskonpar av samma kön särbehandlas i fråga om äktenskapsförhinder jämfört med andra personer som älskar varandra?

Den gällande äktenskapslagen konfronteras inte med de här allvarliga principiella frågorna, eftersom det könsvillkor som den bygger på inte är godtyckligt diskriminerande.

#### 2.4 Bedömning av konsekvenserna för barn

När majoriteten i riksdagen gick in för reservationens synsätt avtog den också det relevanta förslaget om att låta göra en bedömning av konsekvenserna för barn.

Det här måste betraktas som ett i avgörande grad felaktigt beslut, eftersom barn a priori behöver båda sina biologiska föräldrar och äktenskapet som institution framför allt bygger på barnens behov och rättigheter, såsom lagutskottet anser i sitt betänkande när det betonar att äktenskapslagstiftningen i allt väsentligt går ut på beslut om samhällets framtid.

I 6 § 3 mom. i grundlagen står det att barn ska bemötas som jämlika individer och att de ska ha rätt till medinflytande enligt sin utvecklingsnivå i frågor som gäller dem själva. I 19 § 3 mom. i grundlagen föreskrivs det att det allmänna ska stödja familjer och andra som svarar för omsorgen om barn så att de har möjligheter att trygga barnens välfärd och individuella uppväxt.

När ändringslagen behandlades i riksdagen utreddes ändringens betydelse med avseende på barnets egna grundläggande fri- och rättigheter inte alls, fastän det är fråga om en ändring som familjepolitiskt och familjerättsligt sett är fundamental.

Finland åtog sig att följa FN-konventionen om barnets rättigheter 1991. Enligt artikel 3.1 i den ska barnets bästa komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barn, vare sig de vidtas av offentliga eller privata sociala välfärdsinstitutioner, domstolar, administrativa myndigheter eller lagstiftande organ.

FN:s kommitté för barnets rättigheter uppmanade 2011 Finland att på behörigt sätt ta hänsyn till principen om barnets bästa bland annat i alla lagstiftnings-, förvaltnings- och rättegångsförfaranden. Att bedömningar av konsekvenserna för barn ska ingå i alla beslutsprocesser fanns också inskrivet i regeringsprogrammet för Jyrki Katainens regering.

Med konsekvenser för barn avses direkta och indirekta effekter som ett beslut får på det dagliga livet för alla eller en del av barnen. Bedömningen ska på ett allmänt plan utvisa om och hur projektet bidrar till barnets bästa samt på förhand identifiera i synnerhet de negativa konsekvenserna så att de kan undvikas. Bedömningen bör också väga in att barnens egna åsikter ska utredas.

En konsekvensbedömning ska ta upp effekterna både på kort och på lång sikt. Konsekvenserna kan vara direkta eller indirekta och de kan uppkomma genom att många olika faktorer samverkar och via olika effektkedjor.

Barnet har rätt att känna sin biologiska far och mor och att bli vårdat av dem från födseln. Men den rätten kan inte tillgodoses i ett samkönat äktenskap. Om ändringslagen inte upphävs möjliggör lagstiftaren medvetet det här missförhållandet. Det är inte motiverat att medvetet urholka barnets rätt på det här sättet genom att ändra lagen.

Eftersom äktenskapslagen ändrades så att den blev könsneutral utan att konsekvenserna för barn utreddes, kan också ändringslagen upphävas innan den träder i kraft utan att konsekvenserna för barn utreds eftersom rättsläget förblir oförändrat.

## 2.5 Samkönade pars rätt att adoptera

Bara en man och en kvinna får adoptera barn gemensamt (extern adoption). Vuxnas rätt att adoptera kan inte anses vara viktigast med avseende på barnets rättigheter och barnets bästa, utan det viktigaste är barnets rätt att bli adopterat och få en ersättande upplevelse av att ha en mamma och en pappa. Den könsneutrala äktenskapslagen (156/2015) ger samkönade par rätt till extern adoption, vilket leder till att det inom äktenskapet kan uppstå en situation där adoptivbarnen förlorar sin rätt att få en ersättande upplevelse av att ha både en mamma och en pappa.

Så som lagutskottet noterar i sitt betänkande (LaUB 14/2014 rd) ansåg grundlagsutskottet med hänvisning till sin tidigare tolkningspraxis att 6 § 2 mom. i grundlagen i den rådande samhällssituationen inte ställer så absoluta krav att andra än äkta makar också måste få rätt till gemensam adoption. Lagutskottet ansåg att äktenskapslagen och adoptionslagen i gällande form tillsammans utgör en helhet som inte bör utvidgas till att gälla samkönade par när det gäller extern adoption. Det är uppenbart att lagutskottet med makar uteslutande avser en man och en kvinna.

Lagutskottets ståndpunkt behandlades inte över huvud taget och förbisågs totalt när ändringslagen behandlades i riksdagen.

I samband med en ändring av partnerskapslagen gällande adoption 2009 menade lagutskottet i sitt betänkande (LaUB 5/2009 rd) att frågan om att införa en möjlighet för registrerade par att adoptera gemensamt berör de familjerättsliga grundvalarna och att en sådan ändring kräver särskild samhällelig debatt och beredning. Men det har fortfarande inte gjorts några förberedelser eller utredningar och inte heller har det förekommit någon omfattande allmän debatt om barnets ställning och rättigheter.

I sitt utlåtande om revideringen av adoptionslagen (GrUU 15/2011 rd) ansåg grundlagsutskottet att 6 § 2 mom. i grundlagen i den rådande samhällssituationen inte ställer så absoluta krav att andra än äkta makar också måste få rätt till gemensam adoption. Det nuvarande rättsläget strider inte mot likabehandlingsprincipen heller i det här avseendet.

Äktenskapet är avsett att vara bestående (9 § i äktenskapsförordningen 820/1987). Vid skilsmässor utsätts barnen för olika slag av skadliga effekter. Vissa undersökningar, till exempel en omfattande undersökning utifrån befolkningsregisterdata i Sverige och Norge, visar att samkönade par verkar ha en betydligt högre risk för skilsmässa än olikkönade par ("The Demographics of Same-Sex Marriages in Norway and Sweden"; Gunnar Andersson, et al., Demography 43; 2006).

Barn som adopteras till samkönade pars familjer kommer alltså med större sannolikhet än i genomsnitt att utsättas för skadliga effekter av skilsmässor. Äktenskapslagen bör fungera som incitament för sådana parförhållanden som ger barn en så stabil uppväxtmiljö som möjligt och inte för sådana där det finns ovanligt stor risk för att barnen kommer att utsättas för skadliga effekter av skilsmässor.

Den uteblivna bedömningen av konsekvenser för barn, som lagutskottet tog upp i sitt betänkande, borde absolut ha gjorts före omröstningen i riksdagen.

Om lagen definierar om äktenskapet som könsneutralt kommer finländska adoptionssökandes möjligheter till internationell adoption att försämrats. I sitt betänkande fäste lagutskottet uppmärksamhet vid att tilltänkta adoptivföräldrar kan bli tvungna att avbryta adoptionsprocessen om äktenskapslagen ändras på föreslaget sätt. Det är viktigt, menade utskottet, att de sökandes rättssäkerhet uppmärksammas särskilt.

Riksdagens beslut till förmån för reservationen av minoriteten av ledamöterna i lagutskottet och mot utskottsmajoritetens officiella ståndpunkt är alltså problematiskt med avseende på adoptionssökandes rättssäkerhet.

Ändringslagen marknadsfördes i offentligheten med deisen att det inte kommer att gå ut över någon att den blir till. Men som sagt kommer lagen att leda till nackdelar både för adoptivbarn och för adoptionssökande i fråga om internationell adoption.

## 2.6 Ekonomiska konsekvenser

Den lag om upphävande som föreslås i detta initiativ leder bara till ändringar i det rättsläge som införs genom ändringslagen, så de ekonomiska effekterna av att ändringslagen upphävs blir inte betydande. Om ändringslagen upphävs innebär det tvärtom att kostnaderna för dess ikraftträdande uteblir. En bedömning av kostnaderna för ikraftträdandet ingår i reservationen till lagutskottets betänkande (LaUB 14/2014 rd).

## 2.7 Konsekvenser för myndigheterna

Den lag om upphävande som föreslås i detta initiativ leder bara till ändringar i det rättsläge som införs genom ändringslagen, så upphävandet av ändringslagen får inga konsekvenser för myndigheterna.

## 3. DETALJMOTIVERING

### 3.1 Lagförslag

Genom att en lag om upphävande av lagen om ändring av äktenskapslagen (156/2015) stiftas kommer äktenskapet att förbli ett förbund mellan man och kvinna och rätten till gemensam adoption att kvarstå enbart i fråga om äktenskap mellan man och kvinna.

Lagtekniskt rör det sig om att ändringslagen upphävs innan den träder i kraft. Lagen om upphävande innebär att det rättsläge som skulle uppkomma vid ikraftträdandet av ändringslagen ändras så att det motsvarar det nuvarande rättsläget.

### 3.2 Ikraftträdande

Lagen om ändring av äktenskapslagen är avsedd att träda i kraft den 1 mars 2017, så därför föreslås den föreslagna lagen om upphävande träda i kraft så snart som möjligt och i varje fall före den 1 mars 2017.

### 3.3 Ikraftträdande av den föreslagna lagen

Lagen om ändring av äktenskapslagen (156/2015) är avsedd att träda i kraft den 1 mars 2017, så därför föreslås den föreslagna lagen om upphävande träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst och i varje fall före den 1 mars 2017.

Ekonomiskt bidrag för initiativet

Initiativet får ekonomiskt bidrag

Länk till redovisning av ekonomiskt bidrag (www-adress)

<http://aitoavioliitto.fi/kansalaisaloite>



Insamlingskanaler för stödförklaringar

- Medborgarinitiativ.fi
- Insamling i pappersform

Ansvarspersoner

Initiativtagare

Jukka-Pekka Rahkonen

Pasi Kimmo Turunen

Företrädare

Jukka-Pekka Rahkonen

Pasi Kimmo Turunen

Ersättare

Ina Marianne Litma